

Nationale Omgevingsvisie

Drinkwaterbelang in omgevingsvisies

In de Omgevingswet is bepaald dat het Rijk, provincies en gemeenten ieder afzonderlijk een omgevingsvisie maken. De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) formuleert de nationale belangen en de belangrijkste plannen en ambities voor de inrichting van Nederland op de lange termijn. De NOVI zal huidige nationale plannen vervangen, zoals het Nationaal Waterplan waarin het landelijke en regionale strategische waterbeleid ligt vastgelegd. Ontwikkelingen als klimaatverandering, een toenemende druk op de boven- en ondergrondse ruimte en mogelijk een toenemende vraag naar drinkwater hebben effect op de drinkwatervoorziening. Om de goede drinkwaterkwaliteit ook in de toekomst te kunnen blijven garanderen is bescherming van de infrastructuur en bronnen (grond- en oppervlaktewater) essentieel. Het nationale belang van de openbare drinkwatervoorziening staat benoemd in de Drinkwaterwet en de Beleidsnota Drinkwater. Het is essentieel dit nationaal belang als publieke en cruciale functie overeind te houden, ook in de afweging met andere belangen, met doorwerking naar de decentrale visies.

- **Neem duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening als nationaal belang op in de NOVI.**

Samenwerken aan de duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening

Overheden zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de bronnen voor de drinkwatervoorziening. Op grond van de Drinkwaterwet hebben bestuursorganen een zorgplicht voor de duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening en de Kaderrichtlijn Water stelt dat overheden de drinkwaterbronnen dienen te beschermen met de bedoeling de achteruitgang van de kwaliteit daarvan te voorkomen. Provincies en deels ook waterschappen zijn verantwoordelijk voor het ondiepe grondwater, en Rijkswaterstaat en de waterschappen voor het oppervlaktewater. Gemeenten zijn mede verantwoordelijk voor de (ruimtelijke) bescherming van de drinkwatervoorziening, drinkwaterinfrastructuur en een schone bodem. Drinkwaterbedrijven hebben op grond van de Drinkwaterwet de zorg voor een duurzame uitvoering van de openbare drinkwatervoorziening binnen hun distributiegebied. De drinkwaterbedrijven spannen zich in voor bescherming van hun bronnen, bijvoorbeeld via projecten en pilots met overheden en stakeholders zoals de agrarische sector.

- **Neem de zorgplicht voor duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening voor overheden op in de NOVI.**
- **Betrek drinkwaterbedrijven door samenwerking en een ketenaanpak vroegtijdig in processen van o.a. planvorming of vergunningverlening.**

Bescherming grond- en oppervlaktewater

Grond- en oppervlaktewater als bron voor drinkwater staan onder druk o.a. door mest en gewasbeschermingsmiddelen vanuit de landbouw, bodemverontreinigingen, (dier)geneesmiddelenresten en industriële stoffen. Grondwater als bron voor drinkwater wordt gewonnen in ongeveer 200 waterwingebieden. De drinkwaterbedrijven streven in deze gebieden en de grondwaterbeschermingsgebieden zo veel mogelijk naar bronvriendelijke functies. Bij de toedeling van functies aan locaties moet een zwaarwegend belang worden toegekend aan de bescherming van de grondwatervoorraad die voor de drinkwatervoorziening is bedoeld. Voor milieubelastende activiteiten kunnen (maatwerk)regels worden gesteld of een aanvullende meld- of vergunningplicht. Drinkwaterbedrijven met oppervlaktewater als bron hebben regelmatig te maken met innamestops. Het oppervlaktewater is dan zo vervuild dat een drinkwaterbedrijf het water niet mag innemen voor de drinkwaterproductie. Om de goede drinkwaterkwaliteit ook in de toekomst te kunnen blijven garanderen is bescherming van onze bronnen essentieel. Dit heeft consequenties voor de (ruimtelijke) inrichting van de leefomgeving. Bij het opstellen van een omgevingsvisie en –plan is het van belang de opgaven en mogelijke maatregelen met betrekking tot het garanderen van de goede kwaliteit van de drinkwaterbronnen in beeld te hebben en op te nemen. Zo is het van belang om bij vergunningverlening

rekening te houden met de risico's voor innamepunten voor de drinkwatervoorziening benedenstreams en duidelijk in beeld te hebben welke wateren een drinkwaterfunctie hebben.

- **Bij gewenste ontwikkeling van een locatie moet aan de bescherming van de grondwatervoorraad een zwaarwegend belang worden toegekend.**
- **Neem de bescherming van de bronnen (grond- als oppervlaktewater) op in de Nationale Omgevingsvisie.**